

ارزیابی عملکرد اداره پارکها و فضای سبز با توجه به سامانه مدیریت HSE

امیررضا حاجی علی اکبری

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ارزیابی عملکرد اداره پارکها و فضای سبز

با توجه به سامانه مدیریت HSE

تالیف:

امیر رضا حاجی علی اکبری

کارشناسی ارشد مدیریت دولتی / تحول

انتشارات موجک

سرشناسه: حاجی علی اکبری، امیررضا، ۱۳۶۶-
عنوان و نام پدیدآور: ارزیابی عملکرد اداره پارکها و فضای سبز با توجه به سامانه مدیریت HSE/تالیف
امیررضا حاجی علی اکبری.
مشخصات نشر: تهران: انتشارات موجک، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری: ۱۴۳ ص.: مصور (بخشی رنگی)، جدول، نمودار (رنگی).
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۹۴-۲۸۰-۰، ۵۴۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی: فیپا
یادداشت: کتابنامه: ص. [۱۳۳] - ۱۴۳.
موضوع: معماری منظر شهری -- ایران -- تهران -- نمونه پژوهی
Urban landscape architecture -- Iran -- Tehran -- Case studies : موضوع
موضوع: پارکها -- ایران -- مدیریت -- نمونه پژوهی
Parks -- Iran -- Management -- Case studies : موضوع
رده بندی کنگره: SB ۴۷۰/۵۵
رده بندی دیویی: ۷۱۲/۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی: ۷۵۷۴۸۴۴

انتشارات موجک
واتساپ: ۰۹۳۶۳۰۳۱۲۵۸ کانال: telegram.me/mojak1
تلفن مرکز پخش: ۰۲۶۳۲۷۰۵۳۱۸ - ۰۲۶۳۲۷۲۱۸۱۹ - ۰۲۱۶۶۱۲۷۵۹۳ - ۰۲۱۶۶۴۲۹۷۳۳
ایمیل: mojakpublication@yahoo.com
سایت: www.mojak.ir

عنوان: ارزیابی عملکرد اداره پارکها و فضای سبز با توجه به سامانه مدیریت HSE
تالیف: امیررضا حاجی علی اکبری
مشخصات ظاهری: ۱۴۳ صفحه، قطع وزیری
چاپ اول: بهار ۱۴۰۰، تیراژ: ۵۰۰ جلد
قیمت: ۵۴۰۰۰۰ ریال، شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۹۴-۲۸۰-۰
کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر برای انتشارات موجک محفوظ است. هیچ شخص حقیقی و حقوقی حق چاپ و تکثیر این اثر را به هر شکل و صورت اعم از فتوکی، چاپ کتاب و ... را ندارد. متخلفین به موجب بند ۵ ماده قانون حمایت از ناشرین تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

پیش گفتار..... ۱

فصل اول: کلیات ۳

۱-۱ تشریح موضوع کتاب ۳

۲-۱ اهمیت وجود پارکهای شهری ۴

۳-۱ اهداف ۶

۴-۱ تعریف واژه‌ها و اصطلاحات فنی ۶

فصل دوم: مبانی ارزیابی عملکرد..... ۹

۱-۲ مقدمه ۹

۲-۲ مفاهیم ارزیابی عملکرد ۱۱

۱-۲-۲ معیار ۱۲

۲-۲-۲ داده‌ها ۱۴

۳-۲-۲ نهادها ۱۵

۴-۲-۲ استنتاجات ۱۵

۵-۲-۲ محاسبات ۱۵

۶-۲-۲ فرایندها ۱۵

۳-۲ علل و اهمیت ارزیابی عملکرد ۱۶

۴-۲ اصول طراحی و اجرای سیستم ارزیابی عملکرد ۱۷

۵-۲ تاریخچه ارزیابی عملکرد ۱۹

فصل سوم: تعاریف ارزیابی عملکرد ۲۷

۱-۳ مقدمه ۲۷

۲-۳ تعریف ارزیابی ۲۷

۳-۳ تعریف ارزیابی عملکرد ۲۸

۴-۳ اهداف ارزیابی عملکرد ۳۲

فصل چهارم: مبانی مدیریت عملکرد ۳۳

۱-۴ مفهوم مدیریت عملکرد ۳۳

۲-۴ تعاریف مدیریت عملکرد ۳۴

۳-۴ هدف اصلی مدیریت عملکرد ۳۵

۴-۴ اصول مدیریت عملکرد ۳۵

۵-۴ الگوی مدیریت عملکرد ۳۶

فصل پنجم: سیستم‌های ارزیابی عملکرد ۳۹

۱-۵ چارچوب‌های ارزیابی عملکرد ۳۹

۲-۵ دیدگاه سنتی و نوین در ارزیابی عملکرد ۳۹

۳-۵ مشکلات ارزیابی عملکرد ۴۳

۱-۳-۵ مشکلات ناشی از ساختار سازمانی ۴۳

۲-۳-۵ مشکلات ناشی از بخش اجرا ۴۴

۴-۵ معیارهای ارزیابی عملکرد ۴۶

۵-۵ ویژگی‌های یک الگوی مناسب برای ارزیابی عملکرد ۴۷

فصل ششم: مدل‌های ارزیابی عملکرد..... ۴۹

- ۴۹..... ۱-۶ تقسیم‌بندی مدل‌های ارزیابی عملکرد
- ۵۰..... ۲-۶ مدل هوشین کانری
- ۵۱..... ۱-۲-۶ هوشین کانری از نگاه صاحب‌نظران
- ۵۴..... ۳-۶ مدل نظام مدیریت کیفیت ISO
- ۵۵..... ۱-۳-۶ معیارهای فرعی الگوی ISO 9001:2000
- ۵۷..... ۴-۶ مدل تعالی سازمانی (EFQM)
- ۵۸..... ۱-۴-۶ اهداف مدل تعالی سازمانی
- ۵۹..... ۲-۴-۶ آشنایی با کلیات مدل
- ۶۰..... ۳-۴-۶ معیارهای مدل EFQM
- ۶۴..... ۴-۴-۶ مراحل بلوغ سازمانی در مدل‌های تعالی سازمانی
- ۶۶..... ۵-۶ مدل سینک و تاتل
- ۶۸..... ۶-۶ مدل هرم عملکرد
- ۷۰..... ۷-۶ مدل ارزیابی متوازن (BSC)
- ۷۰..... ۱-۷-۶ نیاز به مدل
- ۷۱..... ۲-۷-۶ توسعه مدل
- ۷۲..... ۳-۷-۶ وجوه مدل BSC
- ۷۶..... ۴-۷-۶ روش انجام ارزیابی متوازن

فصل هفتم: سامانه مدیریت HSE..... ۸۱

- ۸۱..... ۱-۷ معرفی سامانه مدیریت HSE
- ۸۲..... ۲-۷ معرفی سیستم مدیریتی HSE
- ۸۴..... ۳-۷ عناصر سیستم مدیریت HSE
- ۸۶..... ۴-۷ مزایای استقرار سیستم مدیریت HSE
- ۸۶..... ۵-۷ ادغام سیستم‌های مدیریتی (سیستم مدیریت یکپارچه)

- ۶-۷ دلایل ادغام سیستم‌های مدیریت ۸۷
- ۷-۷ مزایای ایجاد و استقرار سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست (HSE-MS) ۸۸
- ۸-۷ رمز موفقیت سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست ۸۸
- ۹-۷ عوامل مورد مطالعه در سیستم مدیریت بهداشت، ایمنی و محیط زیست ۸۹
- ۱۰-۷ عناصر اصلی برای داشتن یک سیستم مدیریت بهداشت و ایمنی موفق ۸۹

فصل هشتم: تحقیقات ارزیابی عملکرد پارکهای شهری ۹۵

- ### فصل نهم: مطالعه موردی ۱۰۱
- ۱-۹ جامعه آماری و نمونه ۱۰۱
- ۲-۹ ابزار گردآوری داده‌ها ۱۰۲
- ۳-۹ تعیین روایی پرسشنامه ۱۰۸
- ۴-۹ تعیین پایایی پرسشنامه ۱۰۸
- ۵-۹ نحوه اجرای تحقیق ۱۱۰

فصل دهم: یافته‌ها ۱۱۵

- ۱-۱۰ یافته‌های روش تحلیل سلسله مراتبی ۱۱۵
- ۲-۱۰ آزمون فرضیه‌ها ۱۲۰

فصل یازدهم: جمع‌بندی ۱۲۷

- ۱-۱۱ نتیجه‌گیری ۱۲۷
- ۲-۱۱ پیشنهادها ۱۳۰

منابع ۱۳۳

- منابع فارسی ۱۳۳
- منابع انگلیسی ۱۳۷

پیش‌گفتار

پویائی و تغییر و تحول اصل اساسی ادامه حیات و سنگ بنای نظام هستی بشمار می‌رود. تحول بعنوان عامل شتاب دهنده‌ای است که هر بنگاه اقتصادی را ملزم می‌سازد با دقت و هوشیاری تغییرات را تحت نظر قرار دهد و حتی پا را فراتر گذاشته و قابلیت حرکت و پیشرفت را همگام با تغییرات در خود ایجاد نماید. لازمه چنین کاری وجود قدرت تصمیم‌گیری در شرایط مختلف می‌باشد. از سوی دیگر فضای پیچیده و نادقیق تصمیم‌گیری در زمان حاضر ایجاب می‌کند که تصمیم‌گیرندگان همسو با افزایش پیچیدگی‌ها و تغییرات محیطی، از شیوه‌ها و ابزارهای گوناگونی جهت تصمیم‌گیری‌های خود استفاده نمایند. به بیان دیگر برای اینکه بتوانیم مدیریت کنیم باید بتوانیم اندازه‌گیری نماییم. این عبارت یکی از کلیدی‌ترین فاکتورهای مدیریت است که توجه به آن و در نظر گرفتن تحولات شگرف دانش مدیریت، امروزه وجود نظام ارزیابی را در سازمان‌ها اجتناب ناپذیر نموده است. لذا برای نیل به این مقصود بحث ارزیابی عملکرد مطرح می‌شود. در ارزیابی عملکرد ما از میزان دستیابی به اهداف از پیش تعیین شده آگاه و وضعیت جاری خودمان را با روند گذشته مقایسه می‌کنیم همچنین وضعیت خویش را در مقایسه با رقبا می‌سنجیم تا بتوانیم نقاط ضعف و قوتمان را به منظور ترمیم آنها شناسایی نمائیم.

هدف از تالیف کتاب حاضر "ارزیابی عملکرد اداره پارکها و فضای سبز مناطق تهران در نهادینه کردن فرهنگ سامانه مدیریت HSE با استفاده از مدل تعالی سازمانی EFQM (مورد مطالعه: منطقه ۷ و ۸ تهران)" می‌باشد. جامعه آماری شامل کلیه متخصصان HSE فضای سبز شهری در مناطق ۷ و ۸ شهرداری تهران بوده که تعداد آنها برابر ۱۵ نفر می‌باشد. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه استاندارد خودارزیابی تعالی سازمانی EFQM استفاده شده است که روایی آن به صورت روایی صوری محتوایی توسط خبرگان مورد تأیید قرار گرفت و پایایی آن با استفاده از ضریب آلفای

کروناخ ۰/۹۵۳ تأیید گردید. برای محاسبه وزن معیارها و زیرمعیارها در مدل تعالی سازمانی EFQM از روش تحلیل سلسله مراتبی (AHP) استفاده می‌شود. نتایج حاصل از تالیف کتاب نشان داد که با اطمینان ۹۵ درصد عملکرد اداره پارکها و فضای سبز مناطق ۷ و ۸ تهران در نهادینه کردن فرهنگ سامانه مدیریت HSE با استفاده از مدل تعالی سازمانی EFQM در حد مطلوب می‌باشد. همچنین نتایج کتاب حاضر نشان داد که با اطمینان ۹۵ درصد بین وضعیت موجود و وضعیت مطلوب در اداره پارکها و فضای سبز مناطق ۷ و ۸ تهران در نهادینه کردن فرهنگ سامانه مدیریت HSE تفاوت معنی داری وجود دارد.

شیوه سازماندهی کتاب حاضر به صورت زیر می‌باشد.

فصل اول: کلیات

فصل دوم: مبانی ارزیابی عملکرد

فصل سوم: تعاریف ارزیابی عملکرد

فصل چهارم: مبانی مدیریت عملکرد

فصل پنجم: سیستم‌های ارزیابی عملکرد

فصل ششم: مدل‌های ارزیابی عملکرد

فصل هفتم: سامانه مدیریت HSE

فصل هشتم: تحقیقات ارزیابی عملکرد پارکهای شهری

فصل نهم: مطالعه موردی

فصل دهم: یافته‌ها

فصل یازدهم: جمع‌بندی

در پایان، بر خود لازم می‌دانم از همه عزیزانی که در مراحل گوناگون آماده‌سازی این کتاب من را یاری نموده‌اند، صمیمانه تقدیر و تشکر نمایم.

امیر رضا حاجی علی اکبری

زمستان ۱۳۹۹

Evaluate the performance of the Parks and Green Space Administration according to the HSE management system

Amir Reza Haji Ali Akbari

امروزه پارک‌های شهری جزء عناصر کلیدی در توسعه پایدار شهری می‌باشند که به آنها فضاهای آرام بخش طبیعی نیز گفته می‌شود که نقش مهمی در کاهش میزان استرس شهروندان ایفا می‌کنند و سبب بهبود سلامت روانی آنها می‌شوند، همچنین با فراهم کردن محیطی مطلوب برای پرورش کودکان، یکپارچگی اجتماعی و حفظ آسایش، شاخصی برای ارتقای فضای زندگی و توسعه جامعه محسوب می‌شوند. علاوه بر تمامی مزایای زیباشناختی، روانشناسی و سلامتی، وجود پارک‌های شهری منافع اقتصادی برای شهرداری‌ها نیز به همراه دارد به عنوان مثال تصفیه هوا که توسط درختان انجام می‌شود باعث کاهش هزینه‌های مرتبط با کاهش آلودگی هوا و اقدامات پیش‌گیرانه می‌شود. از سوی دیگر ارزش‌های زیبایی‌شناسی، تاریخی و تفریحی پارک‌های شهری باعث جذابیت شهر و تبدیل آن به مقصد گردشگری می‌شوند که این نیز به نوبه خود منجر به تولید شغل و افزایش درآمد می‌شود. اما مهم‌ترین مشخصه پارک‌های شهری فضای سبز آنهاست و وجود درختان بیشتر به معنای اثربخشی بیشتر آنها می‌باشد. از لحاظ اکولوژیکی پارک‌ها و فضاهای سبز شهری در کاهش پیامدهای منفی صنایع و تکنولوژی تأثیر گذارند. این اثرات مثبت به صورت افزایش نسبی میزان رطوبت، کاهش درجه حرارت، افزایش میزان اکسیژن، حفاظت از خاک، کاهش میزان شدت نور، کاهش آلودگی صوتی، جلوگیری از انتشار گرد و غبار، کاهش اثر پدیده جزیره حرارتی و تلطیف آب و هوای محیط شهری خود را نشان می‌دهند.

